

Gelderland-Midden

Logopedie op school

- "Mijn kind spreekt de R niet goed uit"
- "Roy praat nog steeds in korte zinnen"
- "Mayke blijft zo hees"
- "Hoe kan ik het duimen afleren?"
- "Gaat stotteren vanzelf over?"

Met deze opmerkingen en vragen komen ouders en leerkrachten bij de logopedist.

Wat is logopedie?

Bij logopedie gaat het om de mondelinge communicatie: spreken, horen, denken en begrijpen. Logopedie is dus méér dan spraakles!

Het belang van logopedie

Om te kunnen spreken moet je ademen en moet je je stembanden, tong, lippen, neus en kaken gebruiken. Maar je moet ook kunnen horen, denken en begrijpen.

Spreken lijkt gemakkelijk, maar is eigenlijk een ingewikkeld proces.

Taal en spraak zijn goed als je de juiste woorden gebruikt om je gedachten over te brengen: als je door anderen verstaan en begrepen wordt, als je de klanken op een goede manier uitspreekt, als je vloeiend spreekt en als je stem helder klinkt.

Goede mondelinge communicatie is onmisbaar in het dagelijks leven.

Ook voor een kind is het nodig dat het zich goed kan uitdrukken en goed kan begrijpen wat gezegd wordt. Het is nodig voor een goede verstandelijke, emotionele en sociale ontwikkeling en het beïnvloedt de leerprestaties zoals lezen en schrijven.

Waarbij helpt de logopedist?

Hij/zij kan helpen bij de volgende problemen:

Taal:

- onvoldoende begrip van wat er gezegd wordt
- te kleine woordenschat
- verkeerde volgorde van woorden en zinnen
- te korte zinnen voor de leeftijd
- verkeerd gebruik van bijvoorbeeld vervoegingen en meervoudsvormen

Spraak:

- onduidelijk spreken
- moeite met uitspreken van woorden of klanken
- stotteren
- snel en onverstaanbaar spreken (broddelen)

Adem en stem:

- verkeerd ademen bij spreken en zingen
- hees worden door verkeerd stemgebruik

Luisteren

- slechthorendheid verschillen tussen klanken niet kunnen horen niet goed kunnen onthouden van opdrachten

Mondgedrag:

- mondademen
- duim- of vingerzuigen
- verkeerd kauwen of slikken

Leesvoorwaarden

- rijmen
- het samenvoegen van klanken tot woorden
- letterherkenning
- Naar de logopedist van de GGD Gelderland Midden of een vrijgevestigde logopedist?
- Een gemeente bepaalt welke logopedische diensten in de gemeente door de GGD Gelderland Midden worden uitgevoerd.
- Als de logopedist van de GGD Gelderland Midden niet beschikbaar is in uw gemeente, dan kunt u via de huisarts terecht bij een zogenaamde vrijgevestigde logopedist. Dit is iemand met dezelfde deskundigheid met een eigen praktijk.
- U hoeft niet zelf uit te zoeken hoe de situatie in uw gemeente is.
- Wij geven bij doorverwijzing aan of u terecht kunt bij een logopedist van de GGD Gelderland Midden of een vrijgevestigde logopedist.

Wat doet de logopedist?

Logopedische screening

Rond het vijfde jaar is de spraak- en taalontwikkeling bij kinderen in grote lijnen voltooid. Dit is een goed moment om te kijken of het kind zich voldoende heeft ontwikkeld. Als er problemen aan het licht komen, is er bij een vijfjarige nog tijd voor verbetering voordat het kind in groep 3 leert lezen en schrijven.

In sommige gemeenten worden daarom alle kinderen op dezelfde leeftijd uitgenodigd voor een screening door de logopedist. Hierbij wordt gelet op taal, spraak, stem, gehoor, mondgedrag en leesvoorwaarden.

Onderzoek

De logopedist onderzoekt het kind op basis van de screening. Deze kan ook op verzoek van iemand anders (leerkracht, interne begeleider, jeugdarts) uitgevoerd worden. Gezamenlijk wordt besloten wat er verder gaat gebeuren. De mogelijkheden zijn:

- adviezen voor ouders en leerkracht
- controle op korte of lange termijn (om te kijken of de ontwikkeling hersteld is)
- kortdurende begeleiding door de logopedist op school
- verwijzing naar een vrijgevestigde logopedist (via de huisarts) voor behandeling.
- In sommige gemeenten wordt u niet alleen voor behandeling, maar ook voor het onderzoek doorverwezen naar de vrijgevestigde logopedist.

Voorlichting

Het is belangrijk dat logopedische problemen direct worden aangepakt in de dagelijkse situatie. Door voorlichting aan en begeleiding van leerkrachten en ouders kunnen beginnende problemen snel worden opgelost. Ook worden problemen voorkomen door voorlichting op het juiste moment.

Meer informatie?

Op onze website vindt u meer informatie en in onze folders staan ook tips. Via de website zijn de volgende folders te downloaden:

- Horen en luisteren
- Horen en slechthorendheid
- Leren praten

- Meertaligheid
- Mondoefeningen
- Nasaliteit
- Open mond / Mondademen
- Problemen met de stem
- Stotteren
- Taal en denken
- Voorbereidend lezen en schrijven
- Voorlezen
- Zuiggewoonten

U vindt deze folders op www.vggm.nl/folders.

Tot slot

Heeft u vragen of behoefte aan een persoonlijk advies, dan kunt u bellen met onze telefoonlijn. U kunt uw vragen hier anoniem stellen, maar ook vragen om teruggebeld te worden door de logopedist van GGD Gelderland Midden. U vindt het telefoonnummer hieronder.